

недостатнє фінансування скорочується кількість закладів освіти, пристосованих для навчання таких дітей.

Зважаючи на вищенаведене, проблема розширення сфери соціального забезпечення є першочерговою для формування адекватної моделі соціальної безпеки країни. Вирішення проблеми розширення сфери охоплення соціального забезпечення полягає не лише у закріпленні у законодавчих та нормативно-правових актах прав зазначених категорій населення. Важливо розробити дієвий механізм, котрий дозволив би реально зробити доступними послуги закладів охорони здоров'я та освіти для усіх без урахування будь-яких диференціюючих ознак; інструменти формалізації зайнятості з метою забезпечення гарантованих доходів населення, яке нездатне отримувати достатній дохід і є економічно активним; механізм забезпечення мінімальним доходом усього населення без винятку, а також урахування потреб осіб похилого віку.

Література

1. Куценко В. І. Соціальна безпека в контексті сталого розвитку / В. І. Куценко, В. П. Удовиченко. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2011. – 656 с.
2. Новікова О.Ф. Соціальна безпека: організаційно-економічні проблеми і шляхи їх вирішення / О.Ф. Новікова. - Донецьк: ІЕП НАН України, 1997. - 460с.
3. Поляк Н. Впровадження стандартів Європейського кодексу соціального забезпечення в Україні на шляху інтеграції до ЄС: проблеми та перспективи // Україна: аспекти праці, 2015. - №3. - с.38-43
4. Поплавська О.М. Стратегія соціальної безпеки України в умовах глобалізаційних змін // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. Збірник наукових статей. - 2015. - №2(10). - с.137-143
5. Соціальна безпека: теорія та українська практика: Монографія/І.Ф.Гнибіденко, А.М.Колот, О.Ф.Новікова та ін.; за ред. І.Ф. Гнибіденка, А.М. Колота, В.В. Рогового. - К.:КНЕУ, 2006. - 292с.

Романюк Л.М., к.е.н., доц., Харченко І.В., к.е.н., доц.
Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

СТАНДАРТИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ

Забезпеченню екологічної безпеки продукції і технології виробництва приділяється значна увага. Найбільш розповсюдженим інструментом підтвердження екологічної безпеки в теперішній час є міжнародний стандарт ISO 14001. На теренах Європейського союзу діє система EMAS (Eco Management and Audit Scheme). Конкурентні переваги від отримання сертифікату EMAS можуть бути суттєвими для підприємств, що здійснюють свою діяльність на теренах Європейського Союзу.

Мета полягає в стимулюванні підприємств розвивати свої проекти з захисту навколишнього середовища систематично та понад норм і вимог, які визначено національним законодавством. Виникнення стандартів на системи екологічного менеджменту є відповіддю на підвищений інтерес суспільства до проблем навколишнього середовища. Джерело цього інтересу можна прослідкувати з 1972 року, з моменту запуску Програми ООН захисту довкілля для об'єднаних націй.

В 1922 році було проведено першу конференцію в Ріо-де-Жанейро під назвою Саміт Землі, завданням якого було створення в суспільстві орієнтації на зберігання довкілля на глобальному рівні. Головним результатом конференції було формулювання цілей стійкого розвитку, тобто високої якості навколишнього середовища і здорової економіки для всіх народів світу.

Метою стійкого розвитку є така система використання природних ресурсів, при якій наступні генерації не будуть обмежені в задоволенні своїх потреб і можливість сучасних генерацій мати доступ до ресурсів. Для досягнення цієї мети мають прийматися до уваги економічні, екологічні і соціальні аспекти.

Міжнародний стандарт ISO 14001 передбачає: визначення впливу діяльності підприємства на оточуюче середовище і засобів цього впливу; визначення конкретних цілей для ефективної роботи екологічної складової діяльності підприємства і програми для досягнення цілей; проведення регулярного контролю ефективності робіт, що виконуються; регулярний моніторинг і оцінка впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище.

Міжнародний стандарт вимагає від підприємства, крім розробки системи управління впливом на оточуюче середовище, обов'язкового оприлюднення - публікації звітів та інформації про шкідливий вплив, що зазвичай належить до конфіденційної.

Система EMAS є сучасною і ефективною екологічною системою менеджменту на ринку, вона діє в Європейському союзі, вимагає систематичного здійснення екологічної роботи та звітності про проведenu роботу. Основні вимоги EMAS співпадають з вимогами стандарту ISO 14001, однак EMAS висуває більш жорсткі вимоги щодо постійного покращення та розвитку з урахуванням нових досягнень та економічної доцільності. EMAS – це інструмент в конкурентній боротьбі між підприємствами, важливий елемент їх розвитку.

Основні принципи та методологія стандартів полягають в реалізації безперервного удосконалення та ґрунтується на моделі PDCA (цикл Шухарта - Демінґа): Plan – плануй; Do – виконуй (дія-впровадження процесів); Check – перевіряй; Act – впливай.

1. Планування - встановлення цілей і необхідних процесів: ідентифікація і аналіз проблеми; оцінка можливостей і планування необхідних змін, пошук визначення цілей і необхідних процесів.

2. Дія – впровадження процесів. Протягом цього етапу визначаються необхідні ресурси і персонал підприємства, який має контролювати систему екологічного менеджменту.

3. Перевірка – оцінка результатів і висновки у відповідності з визначеною метою, моніторинг і звітність процесів.

4. Вплив – прийняття рішень на основі отриманих висновків; якщо зміни не вирішують поставлену задачу слід повторити цикл, з відповідними корективами в плані.

Екологічні переваги від впровадження сертифікатів ISO 14001 та EMAS полягають в наступному: зменшують вплив підприємства на довкілля; скорочують використання ресурсів; зменшують відходи. До економічних переваг належать: зменшення ризику нормативних та екологічних штрафів; зменшення виробничих витрат; позитивний вплив на вартість активів підприємства; конкурентні переваги перед підприємствами, що не впровадили стандарти; прихильність клієнтів і споживачів; інноваційний та перспективний підходи до організаційних і виробничих процесів, споживачів, персоналу; збільшення частки споживачів і партнерів; можливість виходу на міжнародні ринки.

Впровадження стандартів ISO 14001 та EMAS в глобальному масштабі є запорукою покращення екологічної та економічної ефективності господарської діяльності, а отже конкурентних переваг.

Література

1. www.iso.org
2. www.tc207.org
3. www.iso.org/isomembers
4. www.iso.org/managements_tandards
5. http://en.wikipedia.org/wiki/International_Organisation_for_Standardization
6. http://en.wikipedia.org/wiki/ISO_1400
7. http://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_development
8. http://de.wikipedia.org/wiki/ECO_Management_and_Audit_Scheme